

Bryssel, 6. maaliskuuta 2026
(OR. en)

7066/26

CORDROGUE 32
SAN 128
COSI 42
RELEX 324
EUDA
EUROPOL

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	5. maaliskuuta 2026
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6433/26
Asia:	Neuvoston päätelmät huumausaineita koskevasta EU:n strategisesta kehyksestä

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4159. istunnossaan (oikeus- ja sisäasiat) 5. maaliskuuta 2026 hyväksymät neuvoston päätelmät huumausaineita koskevasta EU:n strategisesta kehyksestä.

**Neuvoston päätelmät
huumausaineita koskevasta EU:n strategisesta kehyksestä**

1. Euroopalla on merkittäviä terveyteen, turvallisuuteen ja hallintoon kohdistuvia sekä sosiaalisia haasteita, jotka liittyvät laittomien huumausaineiden kauppaan ja käyttöön. Kasvavat, kehittyneet ja väkivaltaiset huumausainemarkkinat vaikuttavat yhteiskuntiemme turvallisuuteen ja lisäävät huumeisiin liittyviä haittoja, kuten yliannostuksia, tartuntatautien leviämistä, huumeisiin liittyvää rikollisuutta ja ympäristön tilan heikkenemistä, epävakauttavat yhteisöjä ja rasittavat julkisia voimavaroja. Huumeidenkäyttö ja huumeikauppa aiheuttavat edelleen vakavia terveys- ja turvallisuushaasteita EU:ssa. Huumausainetilanne vaikuttaa erityisesti nuoriin, ja heitä värvätään yhä useammin järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Demokratia ja oikeusvaltio ovat uhattuina, sillä järjestäytyneiden rikollisryhmien korruptio ja soluttautuminen lailliseen talouteen ovat nyt laajuudeltaan ennennäkemättömiä.
2. Vastatakseen huumeidenkäytöstä, siihen liittyvistä haitoista ja huumekaupasta aiheutuviin kasvaviin haasteisiin komissio esitteli tiedonannon EU:n huumausainestrategiasta¹, joka pohjautuu aiemman EU:n huumausainestrategian² ja EU:n huumausainetoimintasuunnitelman³ 2021–2025 arviointiin⁴.
3. EU:n huumausainestrategiaa koskeva tiedonanto on tulosta neuvoston ja komission yhteiskehittämistoiminnasta. Siinä otetaan huomioon panokset, jotka on saatu huumausainepolitiikasta vastaavan neuvoston valmisteluelimen asiaa käsittelevistä työpajoista sekä jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen, erityisesti EU:n huumeviraston ja Europolin, ja kansalaisyhteiskunnan kanssa käydyistä keskusteluista.

¹ 15573/25.

² 14178/20.

³ 9819/21.

⁴ 11320/25 + ADD1.

4. EU:n uusi huumausaineita koskeva strateginen kehys koostuu EU:n huumausainestrategiasta ja sen tulevasta täytäntöönpanokehyksestä. Neuvosto hyväksyy komission tiedonannon EU:n huumausainestrategiasta (jäljempänä 'strategia') ottaen huomioon seuraavat seikat: Strategiassa otetaan kunnianhimoinen lähestymistapa EU:n huumausainepoliittikkaan ja esitetään alan tärkeimmät poliittiset prioriteetit.
5. Strategia perustuu EU:n ja sen jäsenvaltioiden pitkäaikaiseen sitoutumiseen näyttöön perustuvaan toimintamalliin, ja siinä puututaan kaikkiin huumausaineongelman näkökohtiin koko hallinnon ja koko yhteiskunnan kattavalla lähestymistavalla, pyritään tasapainottamaan huumausaineiden tarjonnan, kysynnän ja niihin liittyvien haittojen vähentämistä ja varmistamaan mahdollisimman suuri synergia ja täydentävyys paikallisen, kansallisen, EU:n ja kansainvälisen tason välillä. Huumausaineita koskevan EU:n strategisen kehyksen tavoitteena on suojella ja parantaa hyvinvointia yhteiskunta- ja yksilötasolla, edistää kansanterveyttä, tarjota yhteiskunnalle korkea turvallisuuden taso ja parantaa valmiutta ennakoida huumausaineisiin liittyviä terveys- ja turvallisuushkka ja vastata niihin.
6. Lisäksi huumausaineita koskevassa EU:n strategisessa kehyksessä vahvistetaan, että on tärkeää kunnioittaa EU:n arvoja, kansainvälistä oikeutta ja ihmisoikeuksia, jotka kaikki ohjaavat kehyksen eri näkökohtien täytäntöönpanoa⁵. Strategia on linjassa EU:n maailmanlaajuisten sitoumusten kanssa, kuten YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030. Huumausainepoliittikkojen suunnittelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa on varmistettava kansalaisyhteiskunnan, muun muassa paikallisten organisaatioiden ja kokemusasiantuntijoiden, sekä tiedemaailman ja -yhteisön mielekäs osallistuminen.

⁵ Huumausaineita koskevassa EU:n strategisessa kehyksessä kunnioitetaan EU:n oikeuden perusperiaatteita ja noudatetaan EU:n perustavanlaatuisia arvoja, Euroopan ihmisoikeussopimusta ja EU:n perusoikeuskirjaa. Näihin arvoihin kuuluvat ihmisarvo, vapaus, demokratia, tasa-arvo, solidaarisuus sekä oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Strategian perustana ovat myös kansainvälinen oikeus, asiaan liittyvät Yhdistyneiden kansakuntien (YK) yleissopimukset (vuoden 1961 huumausaineyleissopimus muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, psykotrooppisia aineita koskeva vuoden 1971 yleissopimus ja YK:n vuoden 1988 yleissopimus huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittonta kauppaa vastaan), jotka muodostavat kansainvälisen oikeudellisen kehyksen laittomien huumausaineiden ongelmaan puuttumiseksi, ja ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus.

7. EU:n olisi huumausainepolitiikkansa ulkoisen ulottuvuuden alalla edelleenkin kehitettävä ja vahvistettava yhteistyötään keskeisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa tuloksellisen vuoropuhelun, valmiuksien kehittämisen ja tehostetun operatiivisen yhteistyön avulla varmistaen, että se toimii yhtenäisenä ja asiaan liittyvien haasteiden vaatimalla tavalla monenvälisellä tasolla ja erityisesti YK:n huumausainetoimikunnassa, tekemällä suoraa yhteistyötä EU:n ja CELAC-maiden huumeidentorjunnan koordinointi- ja yhteistyömekanismin, EU:n ja CLASIn⁶ vuoropuhelun sekä EU:n ja Brasilian, Keski-Aasian, Kiinan, Kolumbian, itäisen kumppanuuden maiden, Yhdysvaltojen ja Länsi-Balkanin välillä käytävien kahdenvälisen vuoropuhelujen puitteissa.
8. On olennaisen tärkeää, että strategian täytäntöönpanossa noudatetaan EU:n toimielinten välisiä vakiintuneita käytäntöjä, myös valmistelun ja puheenjohtajuuden suhteen, muun muassa huumausaineita koskevissa EU:n vuoropuheluissa ja huumausaineita koskevien uusien vuoropuhelujen määrittelyssä sekä oikeus- ja sisäasioiden alalla käytävissä vuoropuheluissa. Siinä on kunnioitettava myös EU:n virastojen toimeksiantoja, eikä siinä saa rajoittaa niiden toimeksiantojen tarkistamisesta käytäviä tulevia keskusteluja.
9. Seuraavasta monivuotisesta rahoituskehiksestä käytäviä neuvotteluja rajoittamatta olisi otettava asianmukaisesti huomioon, että strategian kaikkien tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan asianmukaiset resurssit. Resursseja olisi kohdennettava oikeassa suhteessa niihin strategisiin prioriteetteihin, aloille ja toimiin, joilla strategian tavoitteet todennäköisimmin saavutetaan. Strategiassa asetettujen prioriteettien tukemista olisi nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen puitteissa rahoitettava monialaisista EU:n rahoituslähteistä, kuten erityisesti sisäisen turvallisuuden rahastosta, EU4Health-ohjelmasta, Horisontti Eurooppa - puiteohjelman tutkimusosasta, koheesiopolitiikan rahastoista, Digitaalinen Eurooppa - ohjelmasta ja perusoikeuksien ja arvojen ohjelmasta.

⁶ Latinalaisen Amerikan sisäisen turvallisuuden komitea.

10. Strategian täytäntöönpanemiseksi ja huumausaineita koskevan EU:n strategisen kehyksen täydentämiseksi neuvosto aikoo laatia komission, Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH), EU:n huumeviraston ja Europolin tuella päätelmät täytäntöönpanokehyksestä, joka kattaa kaikki strategian sisältämät strategiset prioriteetit⁷ ja joka sisältää konkreettisia sitoumuksia. Huumekaupan kasvaviin haasteisiin vastaamiseksi komissio esitti tiedonannon EU:n toimintasuunnitelmasta huumekaupan torjumiseksi⁸. Neuvosto panee merkille ehdotetun EU:n toimintasuunnitelman, joka voisi olla osa täytäntöönpanokehystä. Neuvosto tarkastelee komission ehdottamaa EU:n toimintasuunnitelmaa huumekaupan torjumiseksi, jotta se voitaisiin mahdollisesti hyväksyä osana täytäntöönpanokehystä.
11. Huumausaineita koskevan EU:n strategisen kehyksen täytäntöönpanolla olisi edistettävä EU:n ja kansallisen tason huumausainepolitiikkojen välistä synergiaa ja johdonmukaisuutta koko hallinnon ja koko yhteiskunnan kattavalla lähestymistavalla. Komission olisi seurattava huumausaineita koskevan EU:n strategisen kehyksen täytäntöönpanoa ottaen huomioon jäsenvaltioiden ja EUH:n toimittamat tiedot sekä EU:n huumevirastolta, Europolilta ja muilta EU:n virastoilta ja elimiltä sekä kansalaisyhteiskunnalta saatavat tiedot. Tiivis yhteistyö ja koordinointi ovat olennaisen tärkeitä tällä alalla, kun otetaan huomioon, että asiaa koskevat toimivaltuudet ovat toisiinsa läheisesti sidoksissa EU:n ja kansallisella tasolla. Koordinoinnin helpottamiseksi ja tarvittavien jatkotoimien, myös seurannan, toteuttamiseksi komission, EU:n neuvoston puheenjohtajavaltion ja huumausainepolitiikasta vastaavana neuvoston valmisteluelimenä toimivan horisontaalisen huumausainetyöryhmän olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä.

⁷ Strategia sisältää seuraaviin viiteen pilariin perustuvia prioriteetteja: 1) varautumisen ja vastatoimien tehostaminen, 2) kansanterveyden suojeleminen, 3) turvallisuuden parantaminen ja yhteiskunnan suojeleminen, 4) riskeihin ja haittoihin puuttuminen, 5) vahvojen kumppanuuksien luominen.

⁸ 16353/25.

12. Neuvosto pyytää komissiota laatimaan jäsenvaltioiden, EUH:n, EU:n huumeviraston, Europolin, muiden asiaankuuluvien EU:n toimielinten, virastojen ja elinten sekä kansalaisyhteiskunnan toimittamat tiedot huomioon ottaen yleisen selvityksen EU:n uuden huumausaineita koskevan strategisen kehyksen täytäntöönpanosta. Tämän selvityksen olisi mahdollisuuksien mukaan perustuttava EU:n huumeviraston toimittamiin erityisiin, standardoituihin, vertailukelpoihin, säännöllisesti päivitettyihin ja mitattavissa oleviin indikaattoreihin, jotka on määrä sisällyttää täytäntöönpanokehykseen. Selvitys olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle, kun se on saatavilla, ja viimeistään vuoden 2032 lopussa, jotta siitä voidaan keskustella asiaankuuluvilla foorumeilla ja erityisesti horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä. Näiden keskustelujen perusteella olisi määriteltävä, miten EU:n huumausainepolitiikkaa ja tarvittaessa huumausaineita koskevaa EU:n strategista kehystä olisi tulevaisuudessa kehitettävä EU:n ja sen jäsenvaltioiden välisessä yhteistyössä niiden toimivallan mukaisesti.
